

ประกาศจัดราชการ

แต่ เปลี่ยน นาม กระทรวงโยธาธิการใหม่
กับ ตั้ง กรมศิลปากร ขึ้นใหม่ กรมหนึ่ง

พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า กระทรวงโยธาธิการ เป็นกระทรวง สำคัญอัน หนึ่ง ซึ่ง เป็น หน้าที่ จะ ดำริห์ แด่ จัดการ ตั้ง ชาว ตำรา แต่ ทำ ทาง บก ทาง หน้า เพื่อให้ การ ไป มา ค้ำ ชาย ของ มหาชน ใน ระหว่าง กรุง เทพมหานคร กับ หัวเมือง มณฑล ต่าง ๆ ฤๅ ใน ระหว่าง หัวเมือง กับ หัวเมือง ใน พระราชอาณาจักรสยาม แต่ใน ระหว่าง พระราชอาณาจักรสยาม

เล่ม ๒๘ หน้า ๕๖๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๗ มีนาคม ๑๓๐

กับ อาณาเขต ของ ต่างประเทศ ได้ ติดต่อกัน ได้ อัน เป็น ทาง ให้ เจริญ
ผล ประโยชน์ แก่ กรุงสยาม แต่ เวลานั้น มี ราชการ บาง อย่าง ยัง ไม่ เป็น
ระเบียบ อัน นี้ มี การ ก้าว ก่าย กัน อยู่ บ้าง สมัย นี้ สมควร ที่ จะ จัด ราชการ
ใน กระทรวง โยธาธิการ ให้ ตั้ง ระเบียบ เป็น อัน นี้ จึง มี พระบรมราชโองการ
ดำรัส สั่ง ว่า ให้ ยก กรมคลอง จาก กระทรวง เกษตรราธิการ มา ขึ้น อยู่ใน
กระทรวง โยธาธิการ อีก กรม หนึ่ง เป็น กรม ทาง มี น้ำ ที่ ทำ ทาง บก
แก ทาง น้ำ ส่วน การ ทำ คลอง ฤๅ ทาง น้ำ ซึ่ง จะ เป็น ประโยชน์ แก่ การ
เพาะ ปลูก นั้น คง อยู่ใน น้ำ ที่ เสนาบดี กระทรวง เกษตรราธิการ จะ ดำริห์
แล้ว แด ให้ กรมคลอง เป็น ผู้ จัด ทำ ต่อ ไป ให้ ยก กรมโยธา ออก จาก
กระทรวง โยธาธิการ แด ให้ แยก พแนก การ ช่าง ก่อ สร้าง ส่วน หนึ่ง มา
บวก อยู่ใน กรมศุขาภิบาล กระทรวง นครบาล แยก การ ช่าง ที่ เป็น ประณีต
ศิลป์ ไว้ ส่วน หนึ่ง แด ให้ ยก กรมพิพิธภัณฑ์ จาก กระทรวง ธรรมการ มา
รวม กัน ตั้ง ขึ้น เป็น กรมศิลปากร มี ผู้บัญชาการ กรม ขึ้น ตรง ต่อ พระเจ้า
แผ่นดิน จะ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ผู้ใด ใน กระทรวง ไต ฤๅ
กรม ไต เป็น ผู้บัญชาการ เมื่อ ไต ก็ ได้ แล แต่ จะ ทรง พระราชดำริห์ เห็น
เหมาะ กับ บุคคล ใน ครั้ง นี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ พระเจ้าบรม
วงศ์เธอ กรมพระนเรศวรฤทธิ ซึ่ง จะ เป็น เสนาบดี กระทรวง มุรชากร
ทรง เป็น ผู้บัญชาการ กรมศิลปากร อีก ส่วน หนึ่ง ด้วย

วันที่ ๒๗ มีนาคม ๑๓๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๘ หน้า ๕๖๘

ส่วน กระทรวงโยธาธิการ ตาม รูปใหม่ นั้น ให้คง มีหน้าที่ ดำริห์แ่
จัดการ ส่ง ชาว สวรร แด การ ทำ ทาง น้ำ ทาง บก ดังได้ ก่ดำ มา แล้ว ช่าง คั้น
คงให้ มี กรม ชั้น กระทรวง นี้ คือ กรมรถไฟ ๑ กรมไปรษณีย์โทรเลข ๑
กรมทาง ๑

ส่วน การ โยธา หัวเมือง ซึ่ง มี ข้าหลวง โยธา อยู่ใน เวลานั้น นั้น ให้
เดื่อก หา บุคคล ผู้ชำนาญ ในการ ช่าง (อินนิเนีย) ไป ประจำ อยู่ มณฑล
ตะนายหนึ่ง ฤกว่า นั้น ตามแต่ จะ ส่มควร ให้ มีหน้าที่ เป็น ผู้ดำริห์แ่
แนะนำ การ โยธา แด การบำรุง ฤกทำ ทางไป มา ทั้ง บก แด น้ำ ทั้งปวง ใน
จังหวัด มณฑล นั้น ๆ ส่วน การที่ จะ กระทำให้ สำเร็จ ไป นั้น ให้ มณฑล
ฤกเมือง เป็น ผู้ทำ ตาม ความ แนะนำ ของ นายช่าง นั้น

เมื่อได้ จัด ระเบียบ ดังนี้ แล้ว นาม ของ กระทรวง ที่ เรียกว่า
กระทรวงโยธาธิการ นั้น หา ตรง กับ รูปการไม่ ให้ เปลี่ยน นาม กระทรวง
โยธาธิการ เป็น กระทรวงคมนาคม ดีไป ให้ เจ้าน้ำที่ ทั้งปวง รับ ส่ง
การ ต่อกัน ในวันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ ๗

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐
เปนวันที่ ๕๐๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้